

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

2 R o c z n i k .

Część I. — Wydana i rozestana dnia 17 stycznia 1916.

Treść: 1. Zarządzenia przeciw rozszerzaniu się chorób zaraźliwych. 2. Obwieszczenie o zmniejszeniu ilości zboża na głowę ludności na 250 gr. dziennie. 3. Udzielenie pomocy do ucieczki jeńcom. 4. Sposób obwieszczenia ogłoszeń. 5. Obwieszczenie, dotyczące sekwestru surowych skór. 6. Przepisy policyjno-drogowe. 7. Ogłoszenie o wyżywieniu koni i bydła do następnych żniw. 8. Zwalczanie tyfusu plamistego. 9. Wystawianie zwłok. 10. List gończy. 11. List gończy. 12. List gończy. 13. List gończy. 14. Kary.

1.

Zarządzenia przeciw rozszerzaniu się chorób zaraźliwych.

Wobec tego, że w całym obwodzie stale znaczna część mieszkańców ulega zakaźnym chorobom, dalej wobec tego, że stan dróg publicznych, placów i śmietnisk po gminach jest tego rodzaju, że zarazki chorobotwórcze łatwo się rozszerzają, wydaje się następujące zarządzenia:

1.) Drogi w obwodzie należy przez szutrowanie kamieniami chronić przed gromadzeniem się wody i błota, przez urządzenie rowów należy wodę odprowadzać.

Na drogi nie wolno wylewać gnojówki i nieczystości z wychodków.

2.) W każdym domu należy na podwórzu urządzić odosobniony z kamieni wymurowany doł kloaczny.

Zaspakajanie naturalnych potrzeb na podwórzach, publicznych placach i drogach jest zabronione.

Również zabrania się wylewania nieczystości i pomyj z domów na ulice, lecz należy je wylewać do wychodków.

3.) Gnoj ze stajen, dalej wszelkiego rodzaju stałe odpadki gospodarstwa domowego należy wyrzucać do osobno urządzonego dołu, który musi być naokoło wyłożony kamieniami, tak aby zawartość dołu na zewnątrz się nie wydostała.

4.) Wychodki, doły kloaczne i doły na gnoj muszą być oddalone od najbliższej studni

najmniej 10 metrów, aby ich płynna zawartość nie przesiąkała przez ziemię i w ten sposób nie zanieczyszczała wody studziennej.

5.) Doly kloaczne muszą być zakryte, a ich zawartość może być wywieziona dopiero po poprzednim wymieszaniu z wapnem.

Do celu tego ma gmina dostarczyć właścicielom domów beczki do przewożenia.

6.) Ponieważ przenoszenie się zaraźliwych chorób ułatwia się przez zetknięcie i mieszkanie większej ilości osób razem, jakoteż przez brud bielizny, odzieży i mieszkań, poleca się surowo wszystkim mieszkańcom, by się codziennie myli, bieliznę co najmniej raz na tydzień zmieniali, a obuwie i odzież każdego dnia czyścili.

Ponieważ w licznie zamieszkałych domach wytwarza się szkodliwe dla zdrowia powietrze, należy mieszkanie często i długo przewietrzać.

Nad wykonaniem powyższych zarządzeń, zmierzających do utrzymania stanu zdrowotnego, mają czuwać członkowie komisji sanitarnej i spowodować ich wykonanie.

Poleca się urzędowi gminnym, aby zwłaszcza przywrócili porządek i czystość na ulicach, dalej aby dopilnowali urządzenia wychodków i dołów kloacznych.

C. i k. Komenda obwodowa pociągnie każdego do surowej odpowiedzialności, kto w przeciągu trzech miesięcy nie zastosuje się do zarządzeń, w punkcie 1. do 5. wymienionych.

Żandarmerya ma ściśle nadzorować wszystkich, którzyby postępowali wbrew powyższym zarządzeniom i o każdym ich przekroczeniu donosić c. i k. Komendzie obwodowej.

2.

Obwieszczenie o zmniejszeniu ilości zboża na głowę ludności na 250 gr. dziennie.

Poważne względy spowodowały c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo w Lublinie do wdrożenia w obecnym już czasie możliwie oszczędnego postępowania ze zbożem.

W tym celu na rozkaz Jeneralnej Gubernii w Lublinie Nr. 20053 z dnia 25. grudnia 1915 została ustanowioną dla całego obszaru Jeneralnej Gubernii od 1. stycznia 1916 na głowę ludności dziennie ilość 250 gr. czyli 19½ łąta zboża (pszenicy, żyta).

Jedna osoba więc spożywać teraz dziennie może:

200 gr. czyli 15½ łąta pszennej lub żytniej mąki pytlowanej,

lub też 225 gr. czyli 18½ łąta żytniej mąki razowej,

lub też 280 gr. czyli 22 łąty żytniego chleba pytlowanego,

lub też 315 gr. czyli 24 łąty żytniego chleba razowego.

O ile to tylko możebnem jest, powinno się przy wyrobie chleba dodawać do niego mąkę kartoflaną, gotowane lub też surowe tarte kartofle w ilości do 25%, a to celem zaoszczędzenia zboża.

Waga surogatów nie liczy się do wagi zboża przyznanej na głowę dziennie.

Ilość zboża na głowę dziennie 250 gr. oblicza się dla całej ludności, bez różnicy wieku.

Wskutek tego rozporządzenia mają wszyscy rolnicy, lub też inne osoby, będące w posiadaniu zapasów zboża lub mąki, zapotrzebowanie zboża na własne wyżywienie w ten sposób obliczyć, że na jedną osobę, bez różnicy wieku, przypada do nowych żniw 54 kg. czyli 132 rosyjskich funtów.

Komitety ratunkowe mają na podstawie tego nowego rozporządzenia obliczyć zapotrzebowanie swoich gmin, a wynik podać do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej najdalej do dnia 20. stycznia 1916 wraz z oznaczeniem liczby ludności (mieszkańców wsi, a miast lub osad osobno).

Przy tej sposobności Komenda obwodowa zwraca uwagę wszystkich rolników na ważność sprawy zbożowej i wzywa ich ponownie, żeby pozostające ilości zboża, po nowem obrachowa-

niu, odstawił do magazynów c. i k. Komendy obwodowej.

Posiadacze większych lub mniejszych obszarów roli powinni pamiętać, że jest rzeczą sumienia każdego właściciela zbędne zboże oddać do użytku reszty ludności.

C. i k. Komenda obwodowa zwraca się zarazem do całej ludności z poważnym upomnieniem, żeby przepisów nowo oznaczonych ilości zboża sumiennie przestrzegała, bo kto dziś więcej zboża zużyje, niż to przepisane, ten na przednowku głodować będzie.

3.

Udzielenie pomocy do ucieczki jeńcom.

Zdarzały się wypadki, że zbiegłym jeńcom ludność cywilna udzielała schronienia i w ten sposób ułatwiała im ucieczkę.

Zwraca się uwagę ludności tutejszego obwodu, że na przyszłość tego rodzaju udzielanie pomocy do ucieczki jeńcom bądź to przez udzielenie schronienia w domach, stajniach, chatach i t. d., już to przez dostarczanie cywilnych ubrań albo w inny sposób, będzie bezwzględnie **jaknajsurowiej** karane.

Nakazuje się ludności, aby, jeśli spostrzeże jeńców bez dozoru, bezzwłocznie doniosła o tem naczelnikowi gminy, względnie sołtysowi lub żandarmeryi.

Naczelnicy gmin i sołtysi są pod osobistą odpowiedzialnością obowiązani każdego jeńca, o którym doniesiono, a który jest podejrzany o ucieczkę, przytrzymać i odstawić do najbliższego posterunku żandarmeryi.

4.

Sposób obwieszczania ogłoszeń.

Dla ustalenia postępowania urzędów gminnych co do ogłaszania i plakatowania urzędowych

wych obwieszczeń i innych zarządzeń poleca się Urzędowi gminnym, aby na przyszłość te ogłoszenia lub zarządzenia na odpowiednich miejscach (urzędach gminnych i t. d.) **należycie klejem naklejano**, a nie jak dotychczas miało miejsce gwoździami przybijano.

5.

Obwieszczenie, dotyczące sekwestru surowych skór.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelniej Komendy etapów armii № 108.115 z roku 1915 (c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa z dnia 29. listopada 1915 l. № 3511) zarządza c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku co następuje:

1) Wszystkie w obrębie obwodu u handlarzy i rzeźników znajdujące się, u właścicieli składów złożone i przy rzezi uzyskane skóry surowe z bydła, cieląt, koni i owiec zostają na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego zajęte i wzięte w sekwestr.

Wszystkie zajęcia (sekwestry) zarządzane przez inne władze, albo organa, zostają niniejszem unieważnione.

2) Wszyscy handlarze, rzeźnicy, właściciele składów winni natychmiast po ogłoszeniu niniejszego obwieszczenia zgłaszać pisemnie zapasy wymienionych skór surowych co 1. i 16. każdego miesiąca w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku, podając rodzaj, ilość i miejsce składu skór.

Do zgłoszeń tych potrzebne formularze nabywać należy w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

3) Prawo rozporządzania zgłoszonymi zapasami skór przysługuje wyłącznie tylko c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

4) Każde nienależyte zgłoszenie, każda sprzedaż innemu, a nie w ustępie 5) wymienio-

nym do zakupna upoważnionym osobom, każda zwłoka i każde zatajenie wymienionych surowych skór jest zakazane.

Przekroczenia tego zakazu będą karane przez c. i k. Komendę obwodową grzywnami do 2.000 koron, albo aresztem do 6 miesięcy.

Tej samej karze podlega także każdy, kto o istnieniu obowiązku doniesienia podpadających zapasów skór surowych nie zawiadomi c. i k. Komendy obwodowej.

Zaniebdanie zgłoszenia pociąga nadto za sobą konfiskatę zatajonego zapasu.

Donosiciel, wyłącznie osoby cywilne, otrzyma 5% wartości szacunkowej odnośnego zapasu.

5) Objęte sekwestrem skóry surowe można sprzedawać tylko osobom upoważnionym przez c. i k. Komendę obwodową w Wierzbniku.

Osoby, upoważnione do zakupna skór, otrzymają ze strony c. i k. Komendy obwodowej legitymacye, opatrzone fotografią dotyczącego, z terminem ważności na przeciąg 6 miesięcy.

6) O dokonanej sprzedaży należy natychmiast zawiadomić c. i k. Komendę obwodową pisemnie, podając rodzaj, ilość, cenę sprzedaży i miejsce składu sprzedanych skór, jak również imię, nazwisko i miejsce zamieszkania nabywcy.

Doniesienie to ma podpisać nabywca. Potrzebne formularze nabywać należy w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

7) Postępowanie przy sprzedaży.

Nabywcy winni się zgłosić i przedstawić legitymacye w c. i k. Komendzie obwodowej, w której obwodzie wykupno skór przedsiębrać zamierzają.

C. i k. Komenda obwodowa udzieli nabywcom bliższej wiadomości co do surowych skór na podstawie prowadzonej ewidencji.

Nabywcy są obowiązani podanych w c. i k. Komendzie obwodowej odpowiednich do stosunków lokalnych cen najwyższych nie przekraczać i cenę sprzedaży przy kupnie właścicielowi skór wręczyć.

Sprzedający winien wystawić i wydać kupującemu formalny rachunek, stwierdzający kupno, który ma zawierać rodzaj, ilość skór surowych i dotyczącą cenę.

Na podstawie tych rachunków udzieli c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku nabywcy pozwolenia przewozu, względnie wywozu, przy transportach koleją przez podpisanie listu przesyłkowego, przy transportach miejscowych przez wydanie krótkoterminowego certyfikatu.

Jeśli właściciel skór wzbrania się wzięte w sekwestr surowe skóry sprzedać po unormowanych w uwzględnieniu miejscowych stosunków cenach najwyższych, należy zwrócić się o interwencyę do c. i k. Komendy obwodowej, która rozstrzyga ostatecznie i nieodwołalnie.

8) Zakupujący, którzy się dopuszczają przekroczenia wydanych zarządzeń, podpadają — o ile niema zastosowania karno-sądowe postępowanie — karze, w ustępie 4 niniejszego obwieszczenia wymienionej.

9) Tej samej karze podpadają te fabryki skór (garbarnie), które niczem nieusprawiedliwione ponad możność przeróbki w swoim czasie, masy skór surowych nagromadzają.

Zarządzenie tutejsze z dnia 3. listopada 1915 E № 648 znosi się.

Mający zamiar podjęcia się wykupna skór surowych winni zgłosić się pisemnie w c. i k. Komendzie obwodowej w Wierzbniku.

3) Skóry końskie:

WŁAŚCIWOŚĆ		Cena za sztukę		U W A G A
		K	h	
świeże albo solone	do 200 cm. długości	15	—	Potrącenia: przy każdej skórze za dziurę lub nacięcie głębokie 2 kor. za dziurę lub nacięcie lica 1 kor.
	ponad 200 cm. długości	20	—	
Zupełnie wysuszone czyste niesolone bez kości i kopyt		Cena za Kg.		mierzone od ucha aż do ogona
		K	h	
		2	90	

4) Surowe skóry owcze:

WŁAŚCIWOŚĆ		Cena za sztukę		U W A G A
		K	h	
strzyżone		1	50	Jeśliby wełna należąca do skóry była większej wartości, to może być przedmiotem osobnej umowy
niestrzyżone	pierwszej jakości	4	50	
	drugiej jakości	3	50	

Ogólne postanowienia:

Mocno uszkodzone, niedostatecznie nasolone i potem wysuszone, albo wogóle pierwszej jakości i podanych warunków nie posiadające skóry bydłce z buhai, bawołów i koni, cieląt, oraz źrebiąt uważane i szacowane będą jako mniejszej wartości.

Te najwyższe ceny nabierają mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia odnośnego obwieszczenia.

Nazwisko _____
 Miejsce zamieszkania _____
 Miejsce składu _____
 Obwód _____

Doniesienie o sprzedaży.

Dnia _____ zawarłem (został zawarty) z upelnomocnionym przez c. i k. Komendę obwodową z kupcem panem _____ z _____ następujący kontrakt sprzedaży:

RODZAJ	Sztuk	Cena sprzedaży		Sprzedającego		U w a g a
		Kor. (Rb.)	hal. (kop.)	Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania	
Skóry bydłecze						
Skóry z buhai						
Skóry z bawołów						
Skóry cielęcze						
Skóry końskie						
Skóry owcze	a) niestrzyżone					
	b) strzyżone					

Podpis zakupującego: _____

Podpis sprzedającego: _____

_____ dnia _____

Nazwisko: _____

Miejsce zamieszkania: _____

Miejsce składu: _____

Obwód: _____

Zeznanie zapasu surowych skór.

W moim składzie znajdują się dnia

R o d z a j		Sztuk	Właściciela *)	
			Imię i nazwisko	Miejsce zamieszkania
Skóry bydłęce świeże i nasolone				
Skóry bydłęce wysuszone				
Skóry z buhai świeże i nasolone				
Skóry z buhai wysuszone				
Skóry z bawołów świeże i nasolone				
Skóry z bawołów wysuszone				
Skóry cielęce świeże i nasolone				
Skóry cielęce wysuszone				
Skóry końskie świeże i nasolone				
Skóry końskie wysuszone				
Skóry owcze	niestrzyżone	świeże i nasolone		
		wysuszone		
	strzyżone	świeże i nasolone		
		wysuszone		

Podpis własnoręczny

.....

*) Ma być wypełnione tylko przez posiadacza.

6.

Przepisy policyjno - drogowe.

§ 1. Zabrania się uszkodzania gościńców i dróg publicznych, tudzież wszelkich do nich należących budowli i urządzeń (t. j. mostów, przepustów, rowów i t. d.). Również zakazuje się składania nawozu, materiałów budowlanych i t. d. na gościńcach i drogach publicznych. Także wzbronionem jest paszenie bydła w rowach gościńców i niszczenie trawy na nich rosnącej.

§ 2. Zabrania się włóczenia po gościńcach i drogach drzewa i innych ciężkich przedmiotów, mogących drogi uszkodzić. Jedynie w porze zimowej, gdy gościńiec jest pokryty warstwą śniegu, może być dozwolony taki sposób transportowania drzewa.

§ 3. Zabrania się pozostawiania na gościńcu wozów w zaprzęgu lub bez zaprzęgu ani też samych koni bez nadzoru. Wyjątkowo tylko w razie nieszczęśliwego wypadku można wóz na krótki czas na gościńcu zostawić, w nocy jednak taki wóz musi być bezwarunkowo oświetlony latarnią.

§ 4. Zabrania się karmienia koni na torze gościńca.

§ 5. Spanie jak również upijanie się woźnicy podczas jazdy jest surowo wzbronionem.

§ 6. Zabrania się prowadzić za wozem niezaprężone i wolno biegnące konie.

§ 7. Zabrania się trzaskania batogiem po wsiach i miasteczkach i przy spotykaniu się z innymi pojazdami.

§ 8. Zabrania się jeżdżenia konno i wozem po bankietach gościńców, jak również po chodnikach w miasteczkach.

§ 9. Jeździć wolno tylko lewą stroną gościńca, ulicy, lub drogi publicznej i wymijać także na lewo; wyprzedzać należy zawsze na prawo. Nie wolno jednak wogóle wyprzedzać wozów podczas jazdy na mostach, ani też wyprzedzać bardzo szybko jadących pojazdów. Wozom pocztowym i sanitarnym, tudzież straży ogniowej musi każdy woźnica ustąpić, lub stanąć. Również wzbronionem jest wjeżdżanie w środek maszerujących oddziałów wojsk.

§ 10. Przy skręcaniu z jednej ulicy na drugą, przy wjeżdżaniu na skrzyżowanie dróg i ulic, przy przejeździe przez mosty, tudzież podczas śnieżyey wolno jechać tylko stępą.

§ 11. Każdy wóz musi mieć tabliczkę z imieniem i nazwiskiem tudzież z dokładnem miejscem zamieszkania właściciela, w nocy zaś musi być wóz oświetlony latarką.

§ 12. Konie przy sankach mają być zawsze zaopatrzone w dzwonki.

§ 13. Wszelkie uszkodzenia tablic oryentalnych, drogowskazów, słupów kilometrowych względnie wiorstowych i t. p., jak również przekroczenia wszystkich powyższych przepisów będą surowo karane przez c. i k. Komendę obwodową.

§ 14. Obowiązkiem zwierzchności gminnych i ich podwładnych organów (t. j. sołtysów, policyantów gminnych, strażników i t. d.) jest dopilnowanie powyższych przepisów i, w razie ich przekroczenia przez miejscową ludność, pociągnięcia winnych do surowej odpowiedzialności.

7.

Ogłoszenie o wyżywieniu koni i bydła do następnych żniw.

Zapasy artykułów pastewnych szczególnie owsa i siana są bardzo małe, nabycie zaś karm treściwych jest bardzo trudne lub całkiem niemożliwe.

Ponieważ owsa brakuje także na wysiewy wiosenne, nie można go jako karmę dla koni używać, i dlatego trzeba się z owsem bardzo oszczędnie obchodzić. Każdy rolnik obowiązany jest zatrzymać go przedewszystkiem na nasienie, nadwyżki zaś sprzedać magazynom wojskowym, by tam pozostał do dyspozycji dla tych rolników, którzy na wiosnę nasienie owsa nabyć pragną.

R o l n i c y! Oszczędzajcie więc owies, bo znikąd go otrzymać nie będzie można.

Pomimo wspomnianego braku artykułów pastewnych tak konie jak i bydło do nowej zielonej paszy, względnie do następnych żniw przetrzymać się musi.

Podstawową karmą tej zimy są kartofle, które tak konie jak i bydło chętnie spożywają, jeżeli się je odpowiednio przysposobi.

Kartofle nie muszą być koniecznie parzone, w każdym jednak razie trzeba je wyplukać.

Dobrze jest także pokrajać je i w takim stanie skarmić, by zadławień uniknąć.

Dawka dzienna dla koni 6 — 9 kg. czyli 15 — 22 rosyjskich funtów. Dla krów podług wydajności mleka 6 — 12 kg. czyli 15 — 30 rosyjskich funtów.

Żeby niestrawności unikać, trzeba zwierzęta powoli do kartofli przyzwyczajać, zaczynając od małych ilości a stopniowo dochodzić do pełnej porcyi.

Tę samą ostrożność zachować należy przy skarmianiu buraków pastewnych lub cukrowych.

Dawka dzienna buraków pastewnych do 18 kg. czyli 45 rosyjskich funtów, buraków cukrowych 3 — 5 kg. czyli $7\frac{1}{2}$ — $12\frac{1}{2}$ rosyjskich funtów.

Siano wolno dawać tylko koniom, a to najwyżej 2 kg. czyli 5 funtów rosyjskich.

Siana jest tak mało, że bydłu dawać go nie można; siano trzeba zastąpić słomą.

W zwykłych czasach, gdy siana w bród było, nie zwracało się wiele uwagi na słomę, w terażniejszych — dla rolnika ciężkich warunkach trzeba słomę bardzo cenić jako posilny środek spożywczy.

Szczególnie słoma owsiana i jęczmienna zawierają wiele części pożywnych i one muszą w pierwszym miejscu zastąpić bydłu siano, potem idzie słoma pszenna, wreszcie plewy z tych zbóż.

Dlatego oszczędzajcie słomę.

Najlepiej powiązać słomę owsianą z jęczmienną w wiązki, tak jak siano i tak powiązaną przechować. Unika się w ten sposób marnowania i krowy dostają zawsze równe porcye.

Z psenną słomą powinno się także tak postąpić, najlepiej podawać ją krowom na noc.

Dawka dzienna słomy owsianej lub jęczmiennej dla koni 4 kg. czyli 10 rosyjskich funtów, dla bydła 6 kg. czyli 15 rosyjskich funtów,

Pszennej słomy dla koni 6 kg. czyli 15 rosyjskich funtów, dla bydła 8 kg. czyli 20 rosyjskich funtów.

Plewy mogą zastąpić z powodzeniem sieczkę tak dla koni jak i dla bydła.

Pokrajane kartofle miesza się z plewami i w ten sposób zwierzętom podaje.

Właściciele niewielkiej ilości sztuk bydła mogą plewę sparzyć przedtem gorącą wodą, staje się przez to smaczniejszą.

Jeśli się do plewy doda cokolwiek grysu, to się otrzyma bardzo smaczne pożywienie.

Dawka dzienna plewy 2 — 4 kg. czyli 5 — 10 rosyjskich funtów.

Z pasz treściwych mają rolnicy tylko niewielkie ilości grysu i trochę makuchów do rozporządzenia.

Nie wszystkim rolnikom te artykuły pastewne będą w dostatecznej ilości dostępne, dlatego i z nimi trzeba bardzo oszczędnie obchodzić się.

Dzienna dawka grysu na jedną sztukę $\frac{1}{2}$ kg. czyli $1\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{2}$ rosyjskich funtów.

Dawno już ludzie doświadczyli, że dobre dogłądanie zwierząt domowych zastąpić im może połowę strawy.

I na to dobre dogłądanie, szczególnie podczas tej zimy, gdy w wielu wypadkach zwierzęta nie mają stosownego pomieszczenia, a z podściółką, której wogóle brak, bardzo oszczędnie obchodzić się trzeba, chce c. i k. Komenda obwodowa uwagę Waszą, Rolnicy, zwrócić.

Zwierzęta, konie, czy krowy powinny być starannie codzien czyszczone, wystarczy potemu wiecheć słomy, którym się zwierzę silnie wyciera, przez to oczyszcza się je i ciepło utrzymuje.

Nie powinno trafiać się, jak się to dziś często dzieje, że na targ przyprawdza się krowy, całe własnymi odchodami zanieczyszczone. Jeśli krowa jest tygodniami brudem takim oblepiona, łysieje w końcu w tem miejscu i marźnie. Zanieczyszczane w ten sposób zwierzęta smutnieją, zwieszają głowy, a krowy dają mniej mleka.

Im większa bieda, im mniej paszy, tem czyściej i staranniej powinno się ze zwierzętami obchodzić. Brak paszy złe i nieodpowiednie umieszczenie nie powinny być wymówką dla brudu i lenistwa, a tylko o lenistwo posądzić można rolnika, który zwierząt swoich w czystości i porządku nie utrzymuje.

C. i k. Komenda obwodowa przekonywać się będzie na targach i przy innych sposobnościach, czy rolnicy wezwaniu temu do porządku zadość czynią. Zanieczyszczone zwierzęta będą z jarmarku wykluczone.

Wójtów, sołtysów i wszystkich ludzi, którym dobro rolnictwa na sercu leży, wzywa się, ażeby w tym kierunku pouczająco i zachęcająco działali.

8.

Zwalczanie tyfusu plamistego.

Celem zapobieżenia rozszerzaniu się tyfusu plamistego zarządza się co następuje:

1.) Wszystkim mieszkańcom, a zwłaszcza wojskowym — zakazuje się surowo odwiedzać domy, w których pojawiła się choroba tyfusu plamistego — jako też robić w tego rodzaju domach jakiegokolwiek zakupy.

2.) Na domach, w których pojawił się, albo w przyszłości pojawi się tyfus plamisty, ma urząd gminny, albo sołtys umieścić wyraźne napisy w niemieckim i polskim języku na zewnętrznej stronie domu przy wejściu w celu łatwego rozpoznania tych domów.

Te napisy mogą być zrobione na czerwonym papierze. Lokale, w których pojawił się tyfus plamisty, należy zamknąć i nie wolno ich nikomu odwiedzać, aż po wyzdrowieniu chorego i przeprowadzeniu dezynfekcyi.

3.) Żandarmerya ma surowo baczyć, aby napisy te, celem uchylenia się z pod dalszej kontroli, nie zostały samowolnie usunięte.

4.) Dezynfekcyja mieszkań ma być w następujący sposób wykonaną:

Mieszkanie musi być najpierw dobrze przewietrzone, wszystkie rzeczy, których chory się dotykał, względnie używał, jak: naczynia do jedzenia, ręczniki, chusteczki do nosa, bielizna,

prześcieradła, poszewki, próżny siennik, i t. p. należy wygotować, słomę z siennika spalić, wszystkie meble zmyć 3%-wym roztworem karbolu, a cały pokój należy wybielić świeżem wapnem.

Nad przeprowadzeniem tej dezynfekcyi ma czuwać urząd gminny, który też ma dostarczyć potrzebnych do tego materiałów jak wapno, karbol i t. p.

5.) Każdego żołnierza, podejrzanego o chorobę tyfusu plamistego, należy natychmiast umieścić w domu izolacyjnym — resztę żołnierzy pozostawić przez 14 dni w kontumacyi, a w żołnierskich kwaterach przeprowadzić dezynfekcyę.

6.) Każdy chory na tyfus plamisty musi być po wyzdrowieniu przez 14 dni izolowany i dopiero po przeprowadzeniu dezynfekcyi mieszkania i jego rzeczy, jako też po wykąpaniu jego może być zaniechana izolacya od otoczenia.

9.

Wystawianie zwłok.

W myśl § 13. austriackiej ustawy z 14. kwietnia 1913, dotyczącej zapobieganiu i zwalczaniu zakaźnych chorób i w myśl rozporządzenia c. i k. Generalnej gubernii z 10. grudnia 1915 l. 11.693 reguluje się sprawę wystawiania zwłok w następujący sposób:

Zwłoki osób zmarłych na tyfus plamisty, ospę, cholereę azyatycką i dżumę mają jak najrychlej być przewiezione do kostnicy.

Również zwłoki osób zmarłych na szkarlatynę, dyfteryę, węglik i nosaciznę mogą być przewiezione do kostnicy. O ile przewóz do kostnicy skutecznie się nie daje, należy zwłoki aż do pogrzebania trzymać w odosobnieniu tak, aby osoby niepowołane nie miały dostępu.

W tych wszystkich wypadkach zwłoki nie mogą być wystawione w kościołach.

10.

List gończy.

Antoni Bromirski, lat 22, w Opatowie urodzony, zamieszkały w Dołach Biskupich, gmina Kunów, obwód Opatów, rzym.-kat. religii, stanu

wolnego, z zawodu ślusarz, niskiego wzrostu, o blond włosach i brwiach, niebieskich oczach, twarzy owalnej, mówi po polsku, jako podejrzany o rabunek był w śledztwie, dnia 2. grudnia 1915 uciekł z aresztu polowego w Opatowie.

Wrazie przydybania należy go aresztować i do sądu wojskowego przy c. i k. Komendzie obwodowej w Opatowie odstawić.

11.

List gończy.

Dnia 2. stycznia 1916 r. zbiegł z aresztu polowego w Wierzbniku czeladnik piekarski Antoni Gutkowski, zasądzony wyrokiem sądu wojskowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku L. cz. K $\frac{25}{18}$ /15 w dniu 29. grudnia 1915 za zbrodnię udziału w kradzieży, na karę jedno-rocznego zastrzonego więzienia.

Gutkowski urodził się w Radomiu w Polsce, jest synem małżonków Wojciecha i Józefy, przynależny do Radomia i ostatnio tamże zamieszkały, w wieku lat 30, wyznania rzymskokatolickiego, żonaty, z zawodu czeladnik piekarski, był poprzednio za kradzież karany.

Tenże jest średniego wzrostu, ma podłużną twarz, niebieskie oczy, ciemne włosy i brwi, także mały wąs, mówi po polsku i po rosyjsku.

Wszystkie Komendy i władze bezpieczeństwa uprasza się, by za wyż wymienionym śledziły, wrazie przydybania przyaresztowały i odstawiły go do aresztu polowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

12.

List gończy.

W nocy na 24. listopada 1915 roku zjawił się nieznanym mężczyzną w mieszkaniu Jana i Maryanny Zachara, mieszkających w Biskupicach, gmina Filipowice, obwód pińczowski, i, przedsta-

wiając się jako policyant, wyłudził im 425 rubli a przeprowadziwszy rewizję domu, udawał, że kwotę tę zabiera jako kaucję na poczet szkody, spowodowanej przez ich syna wskutek podpalenia dworu w Koszycach. Z zabranymi pieniędzmi zbiegł następnie w nieznanym kierunku, wtrąciwszy po drodze do wody towarzyszącego mu Jana Zacharę.

Opis osoby:

Wzrost średni, liczy około 24 lat, smukły, podłużna twarz, niebieskie oczy, blond włosy; odzież: czarne ubranie i także buty, czarny szeroki kapelusz, siwa peleryna.

Uzbrojenie: rewolwer i bagnet.

Uprasza się wszystkie Komendy obwodowe i władze bezpieczeństwa, by za nieznanym sprawcą śledziły, wrazie przydybania przyaresztowały i odstawiły do c. i k. sądu wojskowego w Pińczowie.

13.

List gończy.

Wieczorem dnia 30. października b. r. około 10. bandytów uzbrojonych napadło na folwark w Mirogonowicach i zabrało 4800 rub, 4800 marek, klejnoty wartości 3500 rub., zielone ubranie sportowe, maszynkę do spuszczenia włosów i 4 brzytwy (jedna z firmy Bieńkowskiego).

Rysopis 4 bandytów:

1. wzrost średni, blond, bez zarostu, ospowaty, o schorzałej cerze, około lat 30; miał na głowie żydowską czapkę;

2. wzrost średni, twarz blada, bez zarostu, około lat 20., miał czarny miękki kapelusz, długie futro z szarą powłoką i wysokie buty;

3. wysokiego wzrostu, czarne włosy, bez wąsów, pociągła twarz, około 20 lat; miał czarną czapkę futrzaną, ciemne ubranie, buty;

4. wysokiego wzrostu, twarz pełna, cera rumiana, ciemno blond włosy, zwieszające blond wąsy, około lat 24; miał szarą czapkę sportową, ciemnoszare ubranie, wysokie buty, niebieską, kratkowaną chustkę na szyję.

Rysopis reszty bandytów nieznany.

W razie przydybania należy tych bandytów aresztować i do sądu wojskowego przy c. i k. Komendzie obwodowej w Opatowie odstawić.

14.

K a r y.

Wyrokiem sądu wojskowego w Wierzbniku z dnia 29. grudnia 1915 roku zostali zasądzeni

wyrobnik Paweł Marszałek i piekarz Antoni Gutkowski za zbrodnię uczestnictwa w kradzieży, popełnionej w październiku 1915 roku przez to, że nabyli i zataili pochodzący z kradzieży zaprzęg, składający się z wozu, dwu koni i uprzęży wartości ponad 600 koron, jakkolwiek z wartości tego zaprzęgu było im wiadomem, że kradzież tę popełniono w ten sposób, iż się kwalifikuje jako zbrodnia — na karę jednorocznego obostrzonego więzienia.

C. i k. Komendant obwodu

ELIASZ PALICZKA m. p.

Pułkownik.

